

SLIMFIT

‘Je ziet meer van het

‘In de kleinere groepjes kun je veel doen, je ziet meer van het kind en gaat ook meer van de kinderen vragen. We streven ernaar ze zelfstandig en zelfredzaam te maken.’ Dat zegt leerkracht José Lenten van basisschool de Liniedoorn in Breda. De Liniedoorn werkt volgens het SlimFit-innovatieconcept van de InnovatieImpuls Onderwijs (IIO). Met veel enthousiasme.

DOOR CORRY VAN PEER

SlimFit is een innovatief organisatieconcept voor het primair onderwijs. Op SlimFit-scholen maken reguliere klassen plaats voor ‘units’ van 70 à 90 leerlingen. Op kleinere scholen gaat het om minder kinderen. De leerkrachten zijn de spil in een team van mensen met verschillende talenten, zoals onderwijsassistenten, specialisten, vrijwilligers, stagiairs, studenten en senioren. De ambitie is: leerlingen krijgen onderwijs op maat, de kwaliteit van het onderwijs gaat omhoog en de werkdruk daalt door de productiviteit van de leerkracht te verhogen en personeel ‘slim’ in te zetten.

De Liniedoorn is in 2011 met de voorbereidingen voor SlimFit begonnen. Voorjaar 2012 is er een pilot geweest en het afgelopen schooljaar draaiden de groepen 1 en 2 volgens het innovatieconcept. Het is de bedoeling om de deelname uit te breiden naar de volgende groepen.

AFGESTEMD OP HET NIVEAU VAN HET KIND

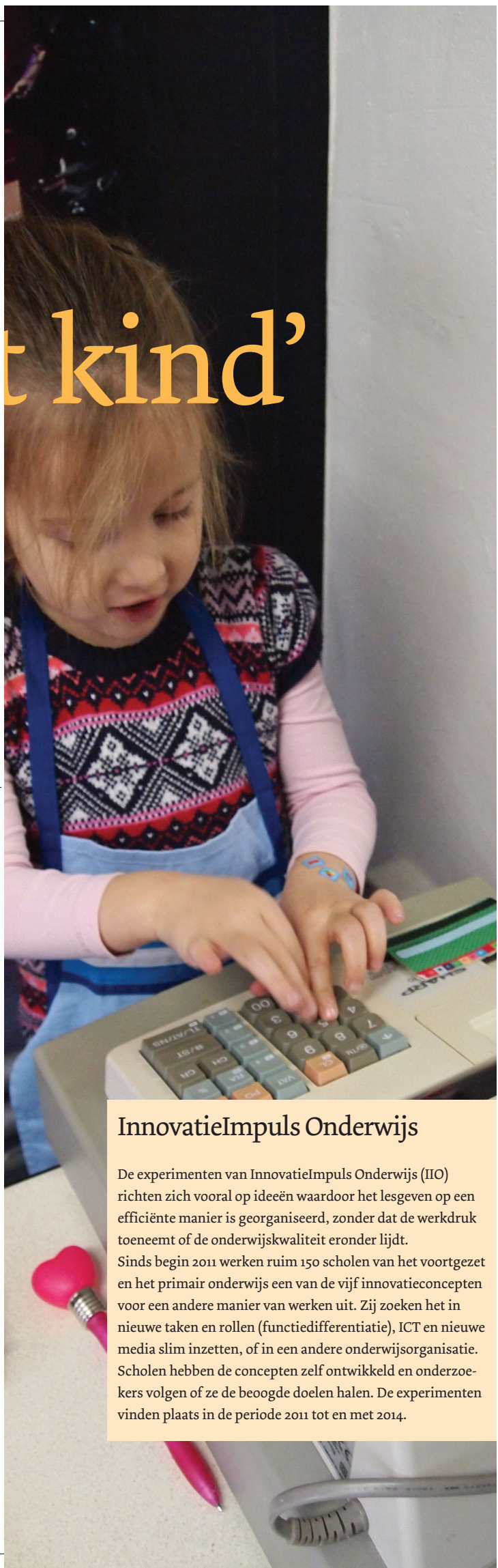
Unit 1 van De Liniedoorn telt 54 kinderen in groep 1 en 2 samen. De kinderen werken ’s morgens in drie groepen met twee leerkrachten en een onderwijsassistent, ’s middags in twee groepen, klassikaal, zonder onderwijsassistent. Projectleider Jolanda van der Korput: “Dat is vooral een financiële kwestie. Maar als er geld voor uitbreiding zou zijn, zou ik eerder kiezen voor onderwijsassistenten voor de overige groepen, dan voor de gehele dag in groep 1 en 2. De combinatie van traditioneel en eigentijds bevalt ons goed. Kinderen leren en gedijen op verschillende manieren. Met een gevarieerd aanbod kom je daaraan tegemoet.”

DRIE NIVEAUS PER GROEP

Mentor José Lenten ontvangt de kinderen ’s morgens. Na een spelinloop en een welkomstrinking met de hele groep, gaat de helft van de groep naar het kleuterplein, onder leiding van de onderwijsassistent. De andere helft blijft bij de leerkracht voor reken- of taal instructie. Lenten: “In zo’n halve groep ben je veel meer echt met het kind bezig. Met de kleinsten oefenen we vooral de fijne motoriek en leggen we de basis voor rekenen en taal. Bij de kinderen uit groep 2 komen al taal- en rekenvaardigheden aan bod.”

Iedere groep onderscheidt drie niveaus: het basisaanbod, de verdieping en de verbreding. Daarmee krijgen de kinderen, roulerend in een oefengroepje met de leerkracht, onderwijs op hun eigen niveau. De keren dat ze niet deelnemen aan het oefengroepje, kiezen ze een activi-

t kind'

InnovatieImpuls Onderwijs

De experimenten van InnovatieImpuls Onderwijs (IIO) richten zich vooral op ideeën waardoor het lesgeven op een efficiënte manier is georganiseerd, zonder dat de werkdruk toeneemt of de onderwijskwaliteit eronder lijdt. Sinds begin 2011 werken ruim 150 scholen van het voortgezet en het primair onderwijs een van de vijf innovatieconcepten voor een andere manier van werken uit. Zij zoeken het in nieuwe taken en rollen (functiedifferentiatie), ICT en nieuwe media slim inzetten, of in een andere onderwijsorganisatie. Scholen hebben de concepten zelf ontwikkeld en onderzoekers volgen of ze de beoogde doelen halen. De experimenten vinden plaats in de periode 2011 tot en met 2014.

teit die ze in hetzelfde lokaal zelfstandig of met zijn tweeën kunnen doen. De leerkracht houdt bij of alle activiteiten bij de kinderen aan bod komen. Ze kan zich richten op de instructie en hoeft nauwelijks in te grijpen bij de andere kinderen.

KLEUTERPLEIN

Ook de 14 kinderen op het kleuterplein kunnen kiezen. De meeste activiteiten staan in het teken van een thema. Drie kinderen mogen naar de 'theaterzaal' voor een rollenspel in een 'winkel'. Ze kopen artikelen en rekenen af aan de kassa. Twee kinderen kunnen aan de slag op de computer, een kind mag naar de 'stilteplek' om ongestoord muziek te luisteren en de overige kinderen werken verder aan hun beeldende opdracht. Ze schilderen het bovenaanzicht van een bloementuin in een vorm naar keuze: een driehoek, rechthoek, vierkant of cirkel die herkenbaar moet blijven. Onderwijsassistente Cisca Leijten begeleidt de kleuters die vooral ontdekkend en onderzoekend leren. Ondertussen houdt ze een oog op een jongetje dat herhaaldelijk van de educatieve computerspelletjes afdwaalt naar Google.

EERST NADENKEN EN PLAN MAKEN

Volgens de beleidsvoornemens wil de school zich ontwikkelen als een 'sterrenschool'. Daarbij werkt de Liniedoorn aan de 'sterren' excellent taal- en rekenonderwijs, flexibele schooltijden, talentontwikkeling en e-learning. Het concept van de sterrenschool ging echter niet door voor de Liniedoorn. Jolanda van der Korput: "Het is leuk om te merken dat we onze ambities ook heel goed kunnen verwezenlijken met SlimFit. Het past bij elkaar. Neem talentontwikkeling. Op het kleuterplein ontwikkelen de kinderen in de eerste plaats hun creativiteit in een doorlopende leerlijn. Tegelijkertijd ontwikkelen ze hun sociale competenties. Je ziet kinderen groeien. In plaats van vooral opdrachten uitvoeren, leren ze nu al veel in het voortraject: zelf eerst nadenken over hoe je iets kunt aanpakken, dan een plan maken en vervolgens pas uitvoeren. We leggen van ieder kind een digitale portfolio aan met vorderingen en observaties, aangevuld met citaten van het kind. We bespreken de portfolio's met elkaar en de ouders krijgen een afdruk mee naar huis."

BETER IN HUN VEL

Katinka Kruijf, moeder van twee kinderen in unit 1, helpt af en toe als vrijwilliger, afhankelijk van het geldende thema op school. "Ik breng de kinderen basisprincipes van het koken bij, zoals van tevoren handen wassen en het verschil tussen een rauw en een gekookt ei. We kunnen hier ook eenvoudige gerechten bereiden."

"Ik vind dit een heel fijne opzet waarin kinderen veel aandacht krijgen. Ze worden uitgedaagd om hun creativiteit te ontwikkelen. Als ze iets minder leuk vinden, worden ze zodanig gestimuleerd en begeleid dat ze het toch gaan proberen. Zowel voor- als achterlopers voelen zich hier beter in hun vel."

EFFECTIEF, EFFICIËNT EN MODERN PERSONEELSBELEID

Volgens Marius Berendse, bovenschools projectleider SlimFit, geeft het innovatief organisatieconcept 'ruimte aan iedere school die uit het keurslijf van een uniforme klassikale aanpak wil stappen. Ruimte voor het personeel en ruimte voor leerlingen, om naast taal en rekenen, ook aan andere vaardigheden te werken. Afhankelijk van de schoolcontext ziet hij dat scholen SlimFit op verschillende wijzen invoeren en uitwerken. De Liniedoorn is gestart in de onderbouw. Andere scholen zijn het werken met gedifferentieerde samengestelde teams en het vergroten van de basiseenheden door de hele school heen gaan realiseren. Directies en schoolbesturen zien SlimFit als een manier om het organiseren van het leren te verbeteren. Bovendien vinden ze dit organisatieconcept van betekenis voor een effectief, efficiënt en modern personeelsbeleid. "Taaktoedeling, functiemix, opleiden

en scholing op de werkplek, en het werken in een professionele leergemeenschap komen in een nieuw en vooral transparant perspectief te staan”, aldus Berendse. ‘SlimFit blijkt voor schoolbestuurders en schoolleiders ook een antwoord te zijn op kleiner wordende scholen als gevolg van de leerlingenkrimp. Door met grotere basiseenheden te werken kunnen zij het formeren van jaarlijks wisselende combinatiegroepen structureel oplossen. Veel scholen omarmen SlimFit.”

Innovatiebrigade en IIO op Maat

Ook andere scholen kunnen gebruikmaken van de opgedane ervaring met de concepten. Bent u op school met een vernieuwingsvraagstuk bezig? De Innovatiebrigade van IIO komt graag bij u langs. De Innovatiebrigadiers (o.a. ervaringsdeskundigen) bedenken samen met u een aanpak op maat.

In regio's met onderwijsarbeidsmarktknelpunten biedt het traject 'IIO op Maat' advies en begeleiding voor actieve scholen en schoolbesturen. Wilt u uw onderwijsorganisatie vernieuwen en is steun van harte welkom? Neem dan contact op met Henny Steenberg (CAOP) via h.steenbergen@caop.nl of met Nora van der Linden (Kennisland) via nl@kl.nl. In overleg met het ministerie van OCW wordt, op basis van de regionale onderwijsarbeidsmarktsituatie bepaald of en hoe IIO op Maat ondersteuning kan bieden.

Meer informatie: www.innovatieimpulsonderwijs.nl

Rollenspel in de 'winkel' 2 Werken aan de beeldende opdracht

CORRY VAN PEER IS WERKZAAM BIJ HET CAOP

Pro Mereor workshops Inkoop en aanbesteden in het onderwijs

Door slim in te kopen en (Europees) aan te besteden kan structureel geld worden bespaard en de kwaliteit worden verbeterd. Pro Mereor, inkoopkenniscentrum, organiseert elk voor- en najaar inkoopworkshops voor bestuurders, directieleden, inkoopmanagers en inkopers in het onderwijs.

Programma 2013

'Slim inkopen en aanbesteden in het onderwijs' voor inkoopprofessionals

Speciaal voor inkopers in het onderwijs organiseren wij deze tweedaagse workshop op **6 en 14 november 2013**. Tijdens de workshop leert u omgaan met inkoopmethodes, inkooptools en van toepassing zijnde aanbestedingsreggeving. U gaat samen aan de slag met voorbeelden uit de praktijk.

Doelstellingen:

- * Verkrijgen van inzicht in het inkoop- en aanbestedingsproces
- * Onderkennen van risico's en valkuilen
- * Opdoen van ervaring bij het opstellen van documenten

'Professioneel inkopen en aanbesteden' voor directie en bestuur

Voor bestuurders en directieleden in het onderwijs organiseren wij op **21 november 2013** een middagbijeenkomst over professionalisering van de inkoopfunctie. In een middag is uw kennis up-to-date en weet u wat uw organisatie nodig heeft.

Onderwerpen:

- * Recht- en doelmatigheid
- * Controle op de inkoopfunctie
- * Integriteit en inkoopethiek

Kennissessies

Naast de vaste workshops organiseren wij diverse kennissessies op het gebied van inkoop en aanbesteden. Actuele onderwerpen, waarover we u in een middag bijpraten. Denk bijvoorbeeld aan TenderNed, de nieuwe Aanbestedingswet of Prestatie-inkoop.

Voor meer informatie en inschrijven kijkt u op:
www.pro-mereor.nl/diensten/inkooptrainingen

PRO MEREOR
Inkoopkenniscentrum

Burgemeester Weertsstraat 69^a
6814 HM Arnhem
T 026 - 37 01 476

info@pro-mereor.nl
www.pro-mereor.nl
Twitter: @ProMereor